

Crna Gora
Uprava za zaštitu kulturnih dobara

Adresa: Njegoševa 85b,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 153
e-mail: uzkd@t-com.me

Broj: *AR/I-03-201/2023-2*

*Suzana
Milošević*

Cetinje, 06. 03. 2024. godine

Uprava za zaštitu kulturnih dobara, postupajući po zahtjevu JU Kulturni centar Bar, broj 01-629/23-1688 od 11.08.2023. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-201/2023 od 14.08.2023. godine, za izdavanje konzervatorskih uslova za sanaciju objekata 190, 191, 192, koji se nalaze u okviru kulturnog dobra Stari grad Bar, na osnovu čl.102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), Pravilnika o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru ("Sl.list Crne Gore" br. 61/18), a u vezi sa članom 18 i čl. 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Sl.list Crne Gore“ br.56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), izdaje

R J E Š E N J E
o konzervatorskim uslovima za izradu konzervatorskog projekta sanacije objekata 190, 191, 192 u okviru kulturnog dobra Stari grad Bar

I

- Sprovesti sva potrebna istraživanja i detaljno analizirati dokumentaciju o predmetnim objektima, (arhivska građa, foto-dokumentacija, projektna dokumentacija, literatura...). Na osnovu dobijenih relevantnih podataka planirati sanacione mjere u cilju očuvanja i unaprjeđenja njihovog stanja;
- Sve intervencije podrediti očuvanju integriteta i autentičnosti kulturnog dobra, njegovim istorijskim, arhitektonskim i ambijentalnim vrijednostima, i u tom kontekstu planirati radove u smislu konsolidacije - ojačavanja zatečenih struktura.
- Snimiti sva oštećenja predmetnih objekta, evidentirati ih i prikazati grafičkim priložima uz fotodokumentaciju. Planirane intervencije je neophodno detaljno obrazložiti u tekstualnom dijelu projekta i grafički predstaviti;
- U procesu sanacije objekata maksimalno poštovati zatečeno stanje, i prilikom sprovođenja konzervatorskih mjera koristiti se tradicionalnim tehnikama, zanatima i materijalima.
- Kamene zidove je potrebno očistiti, što podrazumijeva čišćenje rastinja, pažljivo uklanjanje labilnih partija, kao i labilnih fuga; Ukoliko je u cilju sanacije neophodno razgraditi pojedine partije zida, iste je potrebno numerisati i svaki element vratiti na prvobitne pozicije, a što je potrebno grafički prikazati u projektu;
- Analizirati sastav maltera, na osnovu kojeg je potrebno uraditi recepturu za novu maltersku smjesu. Novi malter bojom, strukturom, načinom nanošenja i tehnikom obrade mora biti usklađen sa postojećim malterom;

II

- Projekat urađen u skladu sa ovim uslovima, te izrađen od strane javne ustanove koju osniva Vlada, ili pravnog lica koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu, potrebno je dostaviti na prethodnu saglasnost Upravi za zaštitu kulturnih dobara.
- Sadržaj Konzervatorskog projekta potrebno je uskladiti sa Pravilnikom o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru.

O b r a z l o ž e n j e

Postupajući po zahtjevu JU Kulturni centar Bar, broj 01-629/23-1688 od 11.08.2023. godine, zaveden kod ovog organa pod brojem UP/I-03-201/2023 od 14.08.2023. godine, za izdavanje konzervatorskih uslova za sanaciju objekata 190, 191, 192, koji se nalaze u okviru kulturnog dobra Stari grad Bar, nakon uvida u dokumentaciju, kao i terenskog obilaska, konstatuje se sljedeće:

Stari grad Bar ima status nepokretnog kulturnog dobra na osnovu Rješenja br. UP/I-02-97/2017-2 od 03.05.2017. godine, te stoga sve intervencije na njemu podliježu odredbama Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Objekat 190, po nomenklaturi prof. Đurđa Boškovića, je kuća iz kasnog srednjevjekovnog perioda, kojoj je sačuvan sjeverni prvobitni zid i južni, prezidan u tursko doba. Zidanje fasadnog zida znatno je finije od onog na bočnim zidovima, čiji su kvaderi klesani sa daleko manje brižljivosti. Zgrada je vjerovatno služila za stanovanje, a moguće da je u prizemlju imala trgovinu ili radionicu.

Objekat 191 - Po očuvanim djelovima južnog i zapadnog zida uočava se da je objekat građen grubo klesanim kvaderima. Južni zid, uz koji je prislonjen objekat 192, pretrpio je znatne izmjene. Južni zid, uz koji je prislonjena kuća 192, je popravljn, naročito na licu okrenutom ovoj drugoj zgradi, tako da mu je izmijenjen prvobitni izgled. Strana okrenuta objektu 191 rađena je od redova grubih kvadera zidanih u redovima sa alterniranim visinama, tako da na jedan viši red dolaze jedan do dva niža.

Objekat 192 - Riječ je o pravougaonoj, nešto izduženoj zgradi, koja je imala prizemlje i sprat. U prizemlju se nalaze arkade, poduhvaćene ozidanim prislonjenim stupcima. Njihova namjena nije sasvim jasna, a prema obliku pripadaju srednjem vijeku, odnosno, možda, kasno srednjevjekovnoj epohi. Sjeverni zid ovoga objekta, koji je pripadao svakako zgradi 191, rađen je od horizontalnih redova dobro pritesanih kvadera, ali je dobrim dijelom prezidan. Zapadni dio južnog zida po svojoj konstrukciji veoma je sličan. Donji djelovi istočnog i zapadnog zida, rađeni od dosta grubo pritesanog kamena, stariji su od gornjih djelova, koji su prezidani u tursko doba.

Terenskim obilaskom kulturnog dobra, dana 24.01.2024. godine, konstatovano je da se objekti u nizu, 190, 191, 192, nalaze u lošem stanju. Vidljive su pukotine na zidovima, pojedini kameni blokovi su izašli iz ležišta, objekti su obrasli su rastinjem. Zbog uticaja atmosferilija vezivno svojstvo maltera je oslobalo, što dovodi do njegove rastresitosti i gubljenja kvalitetne veze između kamena.

Zbog lošeg stanja predmetnih objekata, a u cilju otklanjanja rizika od obrušavanja potrebno je u što skorije vrijeme preduzeti konzervatorske mjere. Imperativ je da one budu planirane na način kojim će se poštovati zatečene vrijednosti kulturnog dobra, njegova autentičnost i integritet.

Na osnovu navedenog izdaju se predmetni konzervatorski uslovi za izradu konzervatorskog projekta sanacije objekata 190, 191, 192 u okviru kulturnog dobra Stari grad Bar.

Članom 102 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), je utvrđeno da za izradu konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnom kulturnom dobru i na pokretnom kulturnom dobru, Uprava, na zahtjev vlasnika, odnosno držaoca kulturnog dobra, izdaje konzervatorske uslove.

Sadržaj Konzervatorskog projekta je preciziran Pravilnikom o bližem sadržaju konzervatorskog projekta za sprovođenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru ("Sl.list Crne Gore" br. 61/18).

Projekat urađen u skladu sa ovim uslovima, te izrađen od strane javne ustanove koju osniva Vlada (član 122 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, "Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19) ili pravnog lica koje ima odgovarajuću konzervatorsku licencu (član 106 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, "Sl.list Crne Gore" br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19), potrebno je dostaviti, u analognoj i digitalnoj verziji, na prethodnu saglasnost Upravi za zaštitu kulturnih dobara, a shodno članu 103 stav 7 Zakona o zaštiti kulturnih dobara.

Shodno izloženom, riješeno je kao u izreci.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja ima se pravo žalbe Ministarstvu kulture i medija, u roku od 15 dana od dana prijema istog, a podnosi se preko ove Uprave.

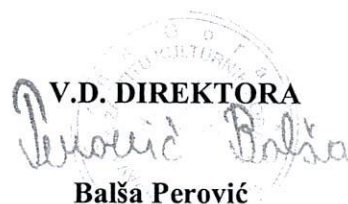
Obradili:

Suzana Kapetanović, dipl. konzervatorica - restauratorica

Miloš Dragutinović, dipl. pravnik

Odobrila:

Dr Petra Zdravković, v.d. pomoćnice direktora

V.D. DIREKTORA
Balša Perović
Balša Perović

Dostaviti:

- JU Kulturni centar Bar;

- u spise predmeta.